

8. Универсалы Петра Великаго къ буджацкимъ и крымскимъ Татарамъ Дѣйств. чл. Ө. Ч Корша.

Ահա մի օրինական ժողովածու, որի իւրաքանչիւր յօդուածը առանձին առանձին վերցրած ներկայացնում է երկար ժամանակուայ լուրջ և գիտնական մտածմանյ արդիւնք:

Յիշեալ գրքերիյ զատ Արարատի խմբագրութեան և Մայր Աթոռի մատենադարանի անունով ստացուել են նաև հետևեալ գրքերը:

... Պերճ Պաօշեանց. Սկիզբն երկանց վէպ. հրատարակութիւն «Աղբիւր» «Տարազ» հանդ. Թիֆլիս 1893. գինն է 1 ր. 20 կ.

Բ. Մետրուք Դաւթեան թաղիագեանց. Եղերերգութիւն յօրհաս թանկայ թաղիագեանց. արար հեղինակ քնարին Սիրահարի. Թիֆլիս. 1893. գինն է 40 կ.:

Գ. Ն. Ա. Պաւտիատա. վիլեամ Զաննենգ. թարգ. Կ. Կ. Մելիք Շահնազարեանց. հրատար. Բագուայ մի խումբ երիտասարդների. Բագու 1893. գինն է 40 կ.:

Առանձին կերպով յիշատակութեան և շնորհակալութեան արժանի են հետևեալ պարոնները, որոնք առաջինն են, որ լսելով Արարատի հրաւէրը Պօլսից ուղարկում են մեզ իւրեանց շարագրութիւնը:

Դ. Շար հայ կենսագրութեանց. գրեց Աբրահամ Յ. Այվազեան Կ. Պօլիս 1893.

Ե. Իրական կեանքի նուագներ. Միհրան Յովհաննիսեան. երկրորդ տպագրութիւն, Կ. Պօլիս 1893. գինն է 2 զուրուշ 20 փարայ:

Զ. Աստուածաշունչ մատեան Հին և Նոր Կտակարանաց ըստ ճշգրիտ թարգմանութեան նախնեաց մերոց ի լոյս ընծայեալ համամատութեամբ երրոյական և յունական բնագրաց, Կ. Պօլիս. 1892. ստացել ենք շնորհակալութեամբ երեք օրինակ: Գրքի համառօտ յառաջաբանից քաղելով այստեղ ենք գնում հետևեալ տեղեկութիւնները: Ներսէս Պատրիարքը դրդել է ս. Գիւրգը հրատարակող Ամերիկեան ընկերութեանը հայերէն գրաբար Աստուածաշունչը հրատարակելով արժանագին տարածի ժողովրդի մէջ: Ընկերութիւնը երկար չէր վճռում հետևել այդ յորդորին, զի

մին ի կանոնաց ընկերութեանն է ի լոյս ընծայել թարգմանութիւնս ի բնագիր լեզուաց գրոյնս. իսկ հայերէն թարգմանութիւնը եղել է յունարէնից, թէպէտ անհամեմատ գեղեցիկ ու ընտիր: Վերջը մի միջոց են գտնում հայերէն թարգմանութիւնը համեմատել երբայիւրէն բնագրի հետ և հայերէնը անփոփոխ թողնելով, երբայեւրէնի տարբերութիւնը գնել լուսանցքում: Հայերից կազմւում է մի մասնաժողով, որը բաղդատելով ի լոյս է ածում առաջ հոր կտա կարանը և այժմ՝ իբրև փորձ տուել է Հնգամատեանը:

Վժբաղգարար մենք չենք կարող այստեղ յայտնել հրատարակութեան գինը: Բայց ինչպէս Մասնաժողովը խոստանում է և ինչպէս ցոյց է տալիս գրքի խնայողական տնտեսութիւնը թէ թղթի և թէ տպագրութեան մէջ, գրքի գինը թանգ լինել չէ կարող և ահա շնորհիւ օտարների հայ ժողովուրդը կարող է արժան գնով ձեռք բերել իւր նախնիքների ընտիր թարգմանութիւնը ու գրքի միայն հարկաւոր է բաղդատելով ստուգել, թէ հրատարակիչները արդեօք մի որևէ բան հայերէն բնագրից չեն փոխել, ինչպէս իրենք են խոստանում:

Գերմաներէն լեզուով ստացել ենք՝ Waldemar Belck, archäologische Forshungen in Armenien. 1893=Վալդեմար Բելք. Հնագիտական հետախուզութիւնք Հայաստանում: Այս գրութիւնը մենք յետոյ կ'թարգմանենք Արարատի համար:

Յ.

«Արարատի» նախընթաց համարում գրախօսական բաժնում մի քննադատական յօդուածում ակնյայտի կերպով ցոյց էր տրուած, որ Սահակ քահանայ Սահակեանցի յայտնի կրօնի (սրբազան տառնութեան) դատադրքերը գրական - գոյութեան (պլագիատ) արգիւնք են: Արշալի և անպատուաբեր լինի մեր գրականութեան համար այդ խայտառակ և կարծուածից աւելի շատ